

Raport z badania losów zawodowych absolwentów

„Losy zawodowe absolwentów”
rocznik 2013/2014
badanie po 3 latach od ukończenia studiów

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa

Olsztyn, 25 stycznia 2018

WSTĘP

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 4/2016 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 22 stycznia 2016 r. w sprawie określenia obszarów procesu dydaktycznego objętych badaniami ankietowymi, wzorów kwestionariuszy ankiet oraz procedur przeprowadzania badań ankietowych w Uniwersytecie, przeprowadzono badania losów zawodowych absolwentów „Studia z perspektywy absolwenta UWM w Olsztynie”.

Celem badania jest zebranie informacji o losach zawodowych absolwentów UWM w Olsztynie, w tym Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa oraz opinii na temat:

- aktualnego statusu zawodowego absolwentów;
- metod pomocnych w poszukiwaniu pracy;
- form doskonalenia zawodowego;
- opinii na temat współpracy macierzystym wydziałem.

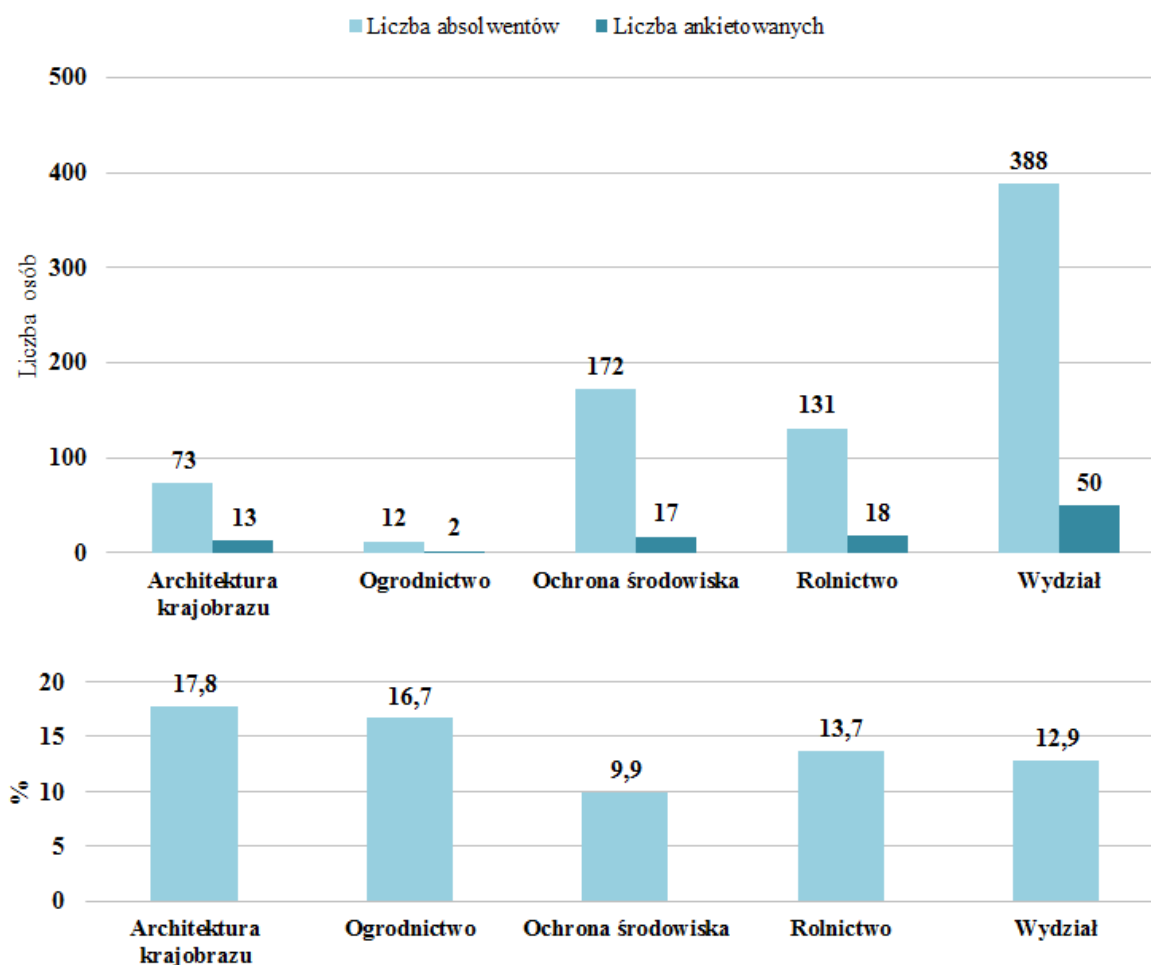
Badaniem objęci zostali absolwenci rocznika 2013/2014 wszystkich kierunków i form kształcenia realizowanych na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa. Proces ankietyzacji przeprowadzono po 3 latach od ukończenia studiów.

Absolwenci drogą e-mailową otrzymali zaproszenie do udziału w badaniu ankietowym, z prośbą o wypełnienie elektronicznego kwestionariusza ankiety, dostępnego pod adresem linku przesłanego w zaproszeniu. Po upływie tygodnia od pierwszego terminu badania, ponownie przesłano zaproszenie respondentom, którzy nie wypełnili formularza ankiety. Brak odpowiedzi w ciągu tygodnia na powtórne zaproszenie, uznano za odmowę uczestnictwa w badaniu ankietowym.

1.

CHARAKTERYSTYKA BADANEJ POPULACJI

Studia na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa w roku akademickim 2013/2014 ukończyło 388 studentów (rys. 1). W badaniu wzięło udział 50 respondentów co stanowiło 12,9% absolwentów Wydziału, w tym: 13 absolwentów kierunku architektura krajobrazu (17,8% absolwentów), 17 absolwentów kierunku ochrona środowiska (9,9% absolwentów), 2 absolwentów kierunku ogrodnictwo (16,7%) i 18 kierunku rolnictwo (13,7%).

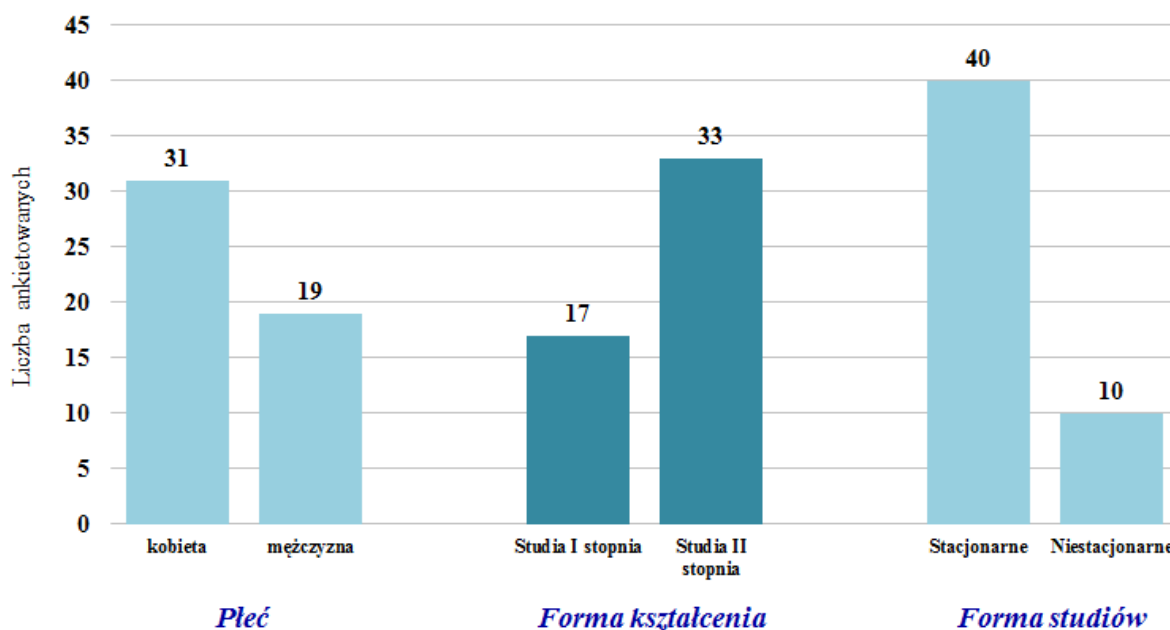

RYSUNEK 1. Liczba oraz udział procentowy osób biorących udział w badaniu w odniesieniu do liczby wszystkich absolwentów rocznika 2013/2014 według kierunku studiów

W porównaniu do poprzedniej edycji badań ankietowych absolwentów po 3 latach od ukończenia studiów (absolwencki w r. a. 2012/13) na poziomie Wydziału odnotowano 1,8% spadek liczby osób biorących udział w badaniu ankietowym, przy czym udział absolwentów kierunku Architektura krajobrazu kształtował się na porównywalnym poziomie, a na kierunku Rolnictwo odnotowano 2,8% wzrost udziału studentów w

badaniu. Spadek odnotowano głównie na skutek mniejszej aktywności absolwentów kierunków Ogrodnictwo i Ochrona Środowiska.

W badaniach ankietowych przeważały kobiety (33 osoby), które stanowiły 62% ogółu ankietowanych. Biorąc pod uwagę stopień i formę kształcenia zdecydowanie przeważali studenci II stopnia 33 osoby (66%) oraz absolwenci studiów stacjonarnych (40 osób) (80%) (rys. 2).

RYSUNEK 2. Profil absolwentów biorących udział w badaniu ankietowym

2.

STATUS ZAWODOWY ABSOLWENTÓW UCZESTNICZĄCYCH W BADANIACH ANKIETOWYCH

Niemal 70% absolwentów objętych badaniami ankiетowymi pracuje na umowę o pracę, lub umowę cywilno-prawną, prawie 25% ma własną firmę, 6% jest na stażu a tylko jedna osoba jest bezrobotna (tab. 1).

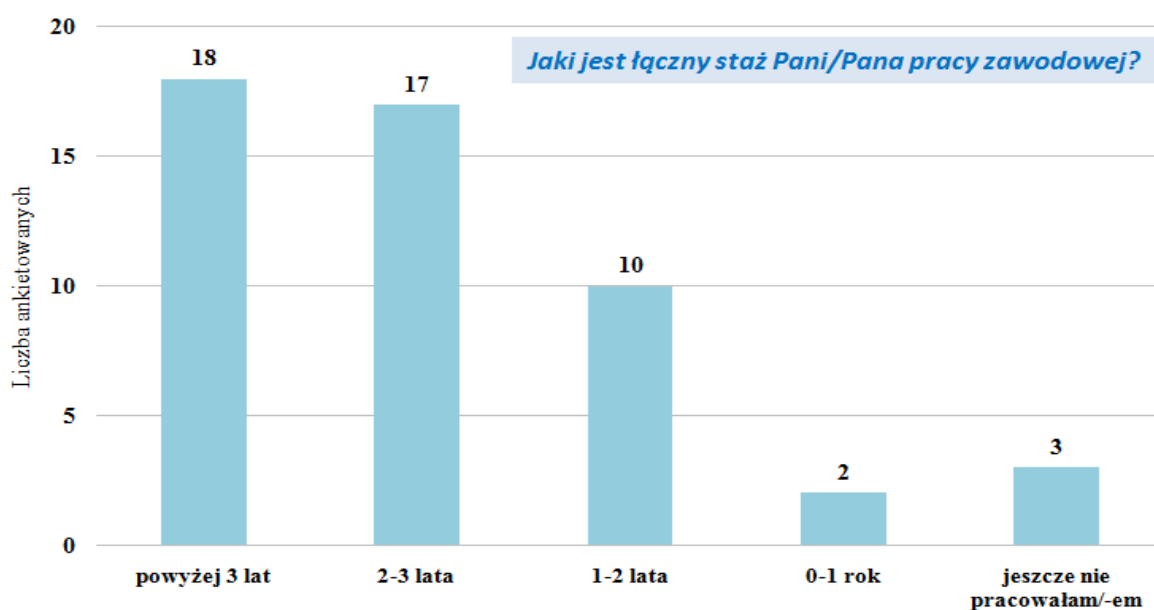
TABELA 1. Aktualny status zawodowy absolwentów objętych badaniami ankiетowymi.

Wyszczególnienie	Liczba odpowiedzi	Udział [%]
pracuję (umowa o pracę)	34	64,2
mam własną firmę	13	24,5
pracuję na podstawie umowy cywilno-prawnej	2	3,8
jestem na stażu	3	5,7
jestem bezrobotny/a	1	1,9
nie pracuję z wyboru	0	0,0
nie pracuję - jestem na urlopie wychowawczym, zdrowotnym, rencie, itp.	0	0,0
pracuję za granicą w zawodzie związanym z kierunkiem studiów	0	0,0
inna odpowiedź	0	0,0
Ogółem	77	100,0

Na uwagę zasługuje fakt, że aż 76% ankiетowanych pracowało już w trakcie studiów, a 18% podjęło pracę bezpośrednio po ich ukończeniu. Tylko 2 osoby, a więc 4% respondentów rozpoczęło pracę w okresie do 1 roku po ukończeniu studiów, a 1 osoba po 2 latach od zakończenia studiów (tab. 2). W związku z powyższym aż 70% ankiетowanych absolwentów ma łączny staż pracy zawodowej ponad 2 lata. Niemal 67% ankiетowanych wykonuje pracę zgodną z wykształceniem, z czego blisko 37% pracę ściśle związaną z kierunkiem lub specjalnością ukończonych studiów a 30% pracę, która w niewielkim stopniu jest związana ze zdobytym wykształceniem. Wśród ankiетowanych 16 osób (32% pracujących) wykonuje pracę, która nie jest związana z kierunkiem ukończonych studiów (tab. 3).

TABELA 2. Okres podjęcia pierwszej pracy

Wyszczególnienie	Liczba odpowiedzi	Udział [%]
przed lub w trakcie studiów	38	76,0
bezpośrednio po studiach (przed upływem 6 m-cy)	9	18,0
6 - 12 m-cy od ukończenia studiów	2	4,0
1 - 2 lata od ukończenia studiów	1	2,0
po 2 latach od ukończenia studiów	0	0,0
Ogółem	50	100,0

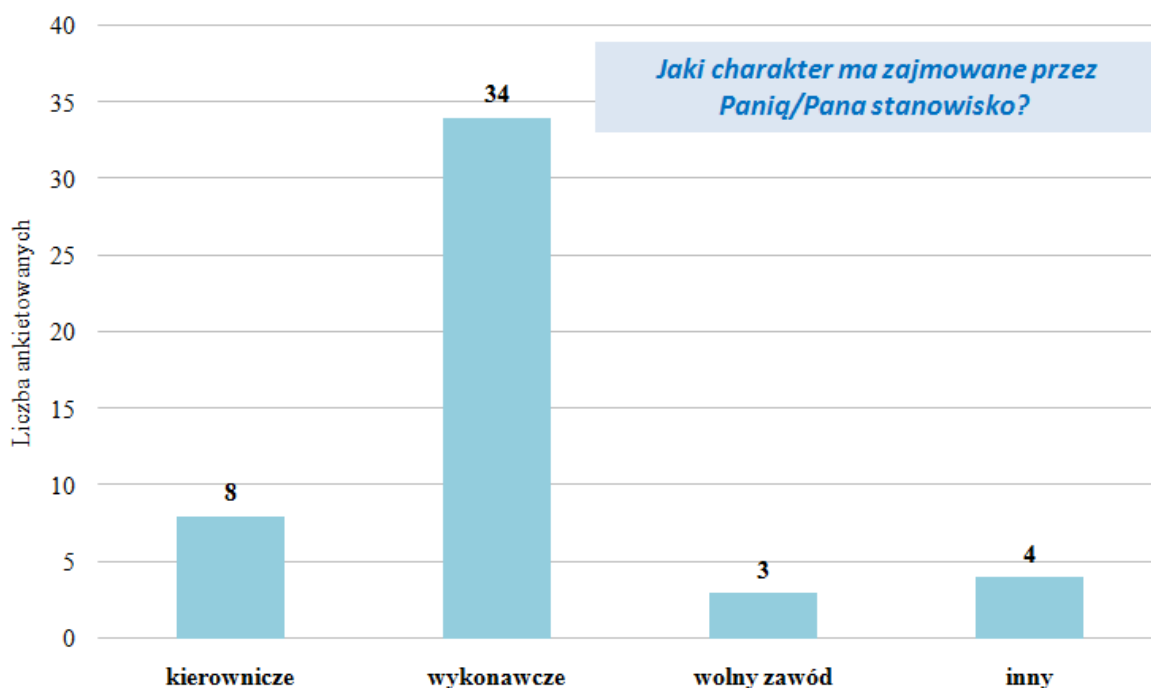

RYSUNEK 3. Łączny staż pracy zawodowej ankietowanych absolwentów

TABELA 3. Związek wykonywanej pracy z kierunkiem ukończonych studiów

Wyszczególnienie	Liczba odpowiedzi	Udział [%]	Udział [%] odpowiedzi
praca ściśle związana ze specjalnością	6	12,0	12,2
praca ściśle związana z kierunkiem studiów	12	24,0	24,5
praca częściowo związana z kierunkiem studiów	15	30,0	30,6
praca zupełnie nie związana z kierunkiem studiów	16	32,0	32,7
Ogółem	49	98,0	100,0
Braki danych	1	2,0	
Ogółem	50	100,0	

Absolwenci Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa biorący udział w badaniu ankietowym zdecydowanie częściej zajmują stanowiska o charakterze pracy wykonawczej (68%) niż kierowniczej (16%), co może mieć związek ze stażem pracy. Na stanowiskach kierowniczych oprócz wykształcenia ważne jest również doświadczenie zawodowe, a po trzech latach od ukończenia studiów może być ono niewystarczające.

RYSUNEK 4. Charakter stanowiska pracy wykonywanej przez absolwentów

Ankietowani podjęli pracę w bardzo różnych branżach. I chociaż najwięcej absolwentów pracuje w sektorze rolnictwa (w badaniach ankietowych nie brali udziału studenci leśnictwa) i administracji publicznej, absolwenci Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa pracują również w edukacji, handlu, energetyce, finansach i bankowości, a nawet w służbie zdrowia (tab. 4). Warto podkreślić, że duży odsetek absolwentów, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie pracuje w administracji publicznej, co oznacza, że są oni przygotowani do pracy również w takim charakterze.

Przeprowadzone badania ankietowe wskazują, że rodzina i znajomi okazali się najbardziej pomocni w poszukiwaniu pracy. To dzięki nim pracę znalazło niemal 40% absolwentów. W dobie Internetu, to właśnie oferty tam zamieszczane pozwalają na skuteczne poszukiwanie pracy. W ten sposób pracę znalazło blisko 36% absolwentów. Dzięki ofertom zamieszczonym w prasie, pracę uzyskała zaledwie 1 osoba. W badanej grupie absolwentów 5 osób (8% udzielających odpowiedzi) otrzymało pracę w efekcie wcześniejszego kontaktu z pracodawcą podczas stażu, w czasie praktyki czy wolontariatu.

Warto również podkreślić, że żaden z absolwentów biorących udział w badaniu ankietowym nie otrzymał pracy za pośrednictwem biura karier uczelni (tab. 5).

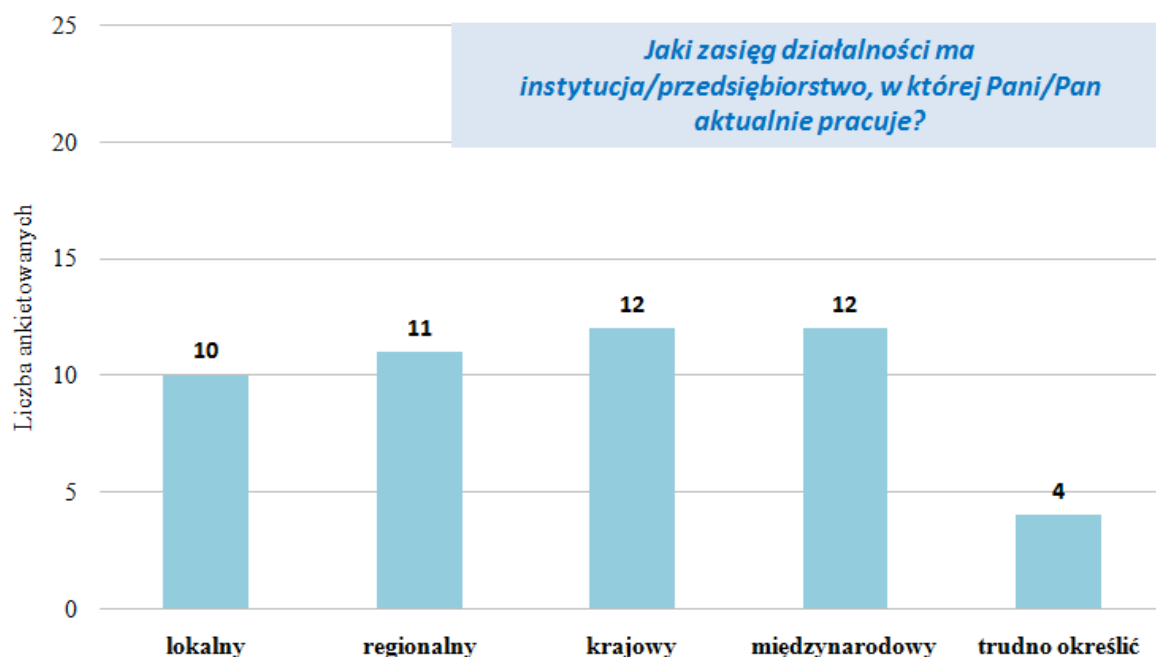
TABELA 4. Struktura zatrudnienia absolwentów według branż, w których pracują

Wyszczególnienie	Liczba odpowiedzi	Udział [%]	Udział [%] odpowiedzi
rolnictwo i leśnictwo	16	28,1	32,7
budownictwo	7	12,3	14,3
administracja publiczna	6	10,5	12,2
handel	6	10,5	12,2
energetyka	2	3,5	4,1
finanse, bankowość i ubezpieczenia	2	3,5	4,1
motoryzacja	2	3,5	4,1
produkcja żywności	2	3,5	4,1
usługi informatyczne i komputerowe	2	3,5	4,1
edukacja	1	1,8	2,0
kultura i sztuka	1	1,8	2,0
medycyna oraz ochrona zdrowia i dietetyka	1	1,8	2,0
rozrywka i sport	1	1,8	2,0
transport	1	1,8	2,0
usługi drobne	1	1,8	2,0
działalność prawnicza i sądowa	0	0,0	0,0
gastronomia	0	0,0	0,0
nieruchomości	0	0,0	0,0
opieka socjalna	0	0,0	0,0
przemysł ciężki	0	0,0	0,0
rybactwo	0	0,0	0,0
turystyka i hotelarstwo	0	0,0	0,0
inna	5	8,9	10,2
Ogółem	49	98,0	100,0
Braki danych	1	2,0	
Ogółem	57	100,0	

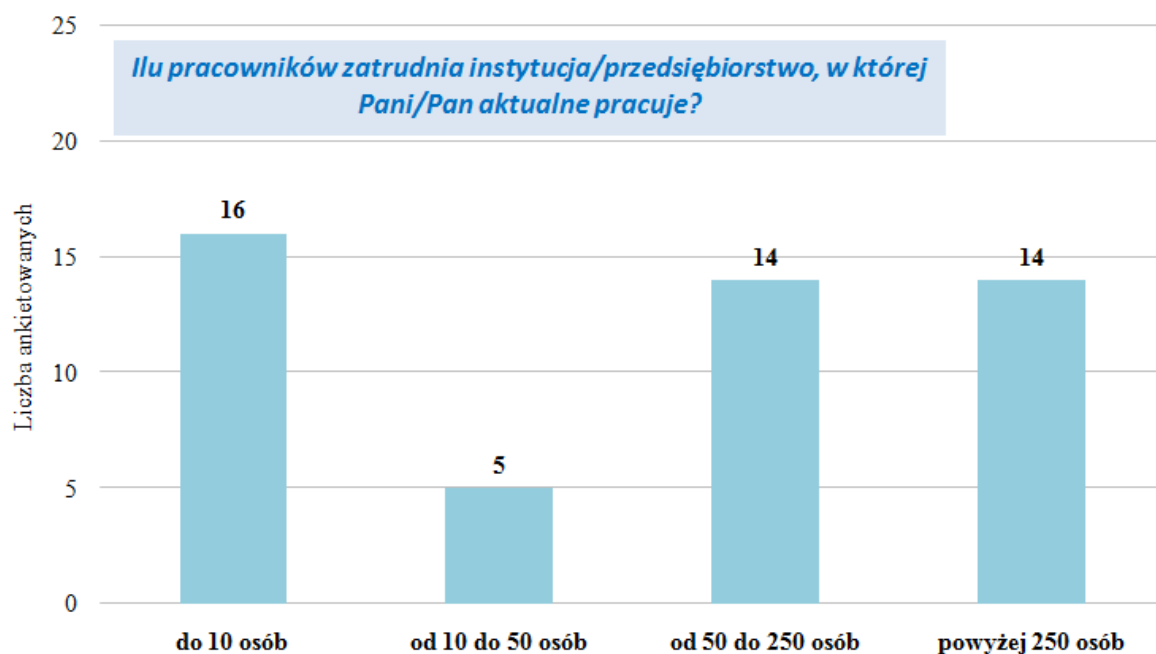
TABELA 5. Metody i sposoby, które pomogły absolwentom znaleźć pracę

Wyszczególnienie	Liczba odpowiedzi	Udział [%]	Udział [%] odpowiedzi
oferta pracy w Internecie	21	35,6	42,9
pomoc rodziny	12	20,3	24,5
pomoc znajomych	11	18,6	22,5
oferta uzyskana za pośrednictwem kontaktu z pracodawcą na praktyce	4	6,8	8,2
oferta wskazana przez urząd pracy	3	5,1	6,1
oferta pracy w prasie	1	1,7	2,0
oferta uzyskana za pośrednictwem kontaktu z pracodawcą na stażu	1	1,7	2,0
oferta uzyskana za pośrednictwem biura karier uczelni	0	0,0	0,0
oferta uzyskana za pośrednictwem kontaktu z pracodawcą podczas wolontariatu	0	0,0	0,0
oferta z ośrodka doradztwa zawodowego	0	0,0	0,0
inne	5	8,5	10,2
Ogółem	49	98,0	100,0
Braki danych	1	2,0	
Ogółem	59	100,0	

Absolwenci, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym pracują w firmach o różnym zasięgu działalności. Są to zarówno podmioty działające na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym, ale też i międzynarodowym (rys. 5). Są to przedsiębiorstwa zróżnicowane pod względem liczby osób zatrudnionych (rys 6). W dużych przedsiębiorstwach, zatrudniających powyżej 250 osób pracuje 28% ankietowanych, ok. 39% w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw, a ok. 33% w mikroprzedsiębiorstwach.

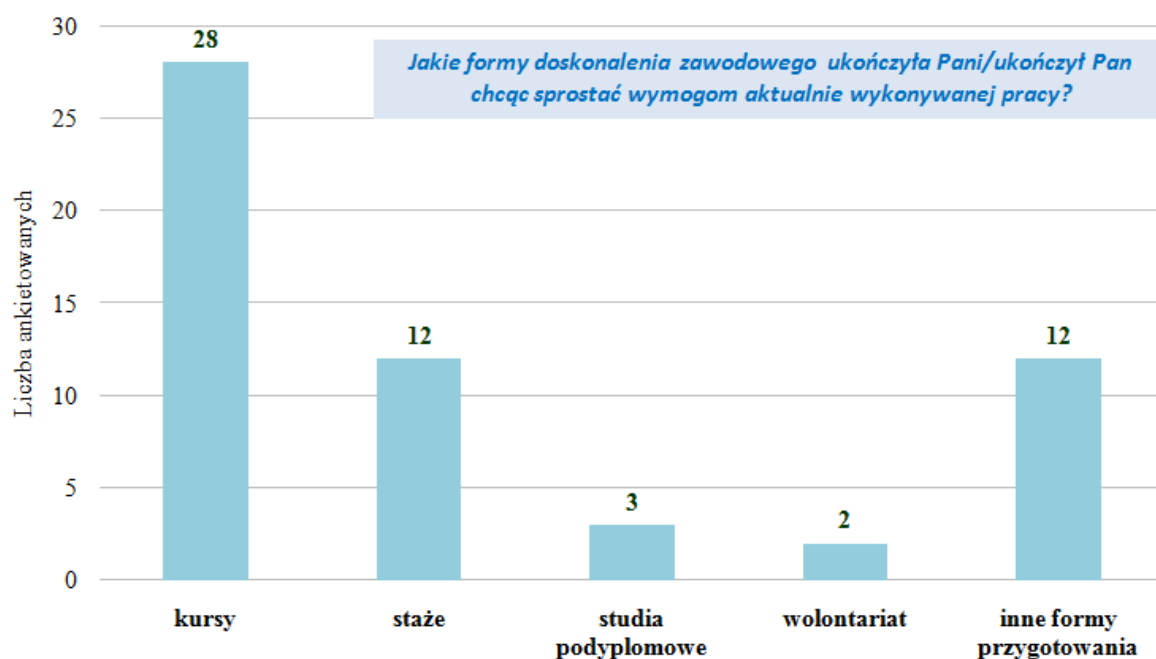
RYSUNEK 5. Zasięg działalności podmiotów, w których pracują ankietowani absolwenci

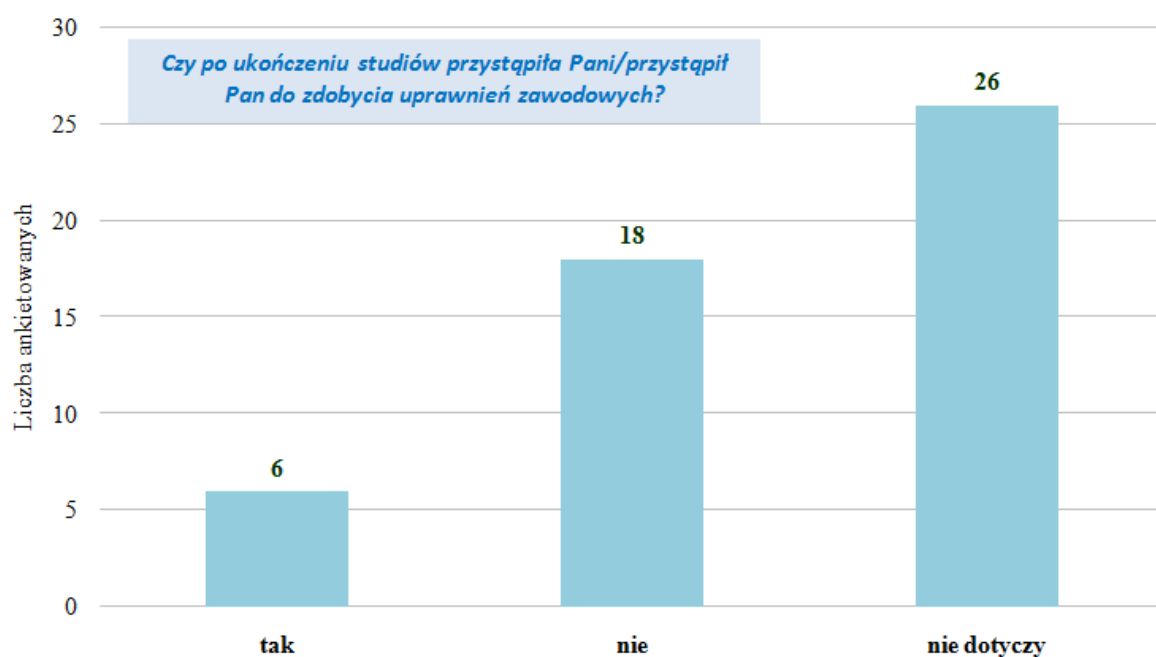
RYSUNEK 6. Absolwenci według wielkości (liczby osób zatrudnionych) przedsiębiorstw, w których pracują

Chcąc sprostać wymogom aktualnie wykonywanej pracy absolwenci, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym aktywnie uczestniczyli w różnych formach doskonalenia zawodowego (rys. 7). Aż 56% ankietowanych uczestniczyło w różnego rodzaju kursach czy stażach (24%), a ok. 6% ukończyło studia podyplomowe, które jak należy przypuszczać, były bezpośrednio związane z rodzajem wykonywanej pracy. Wśród

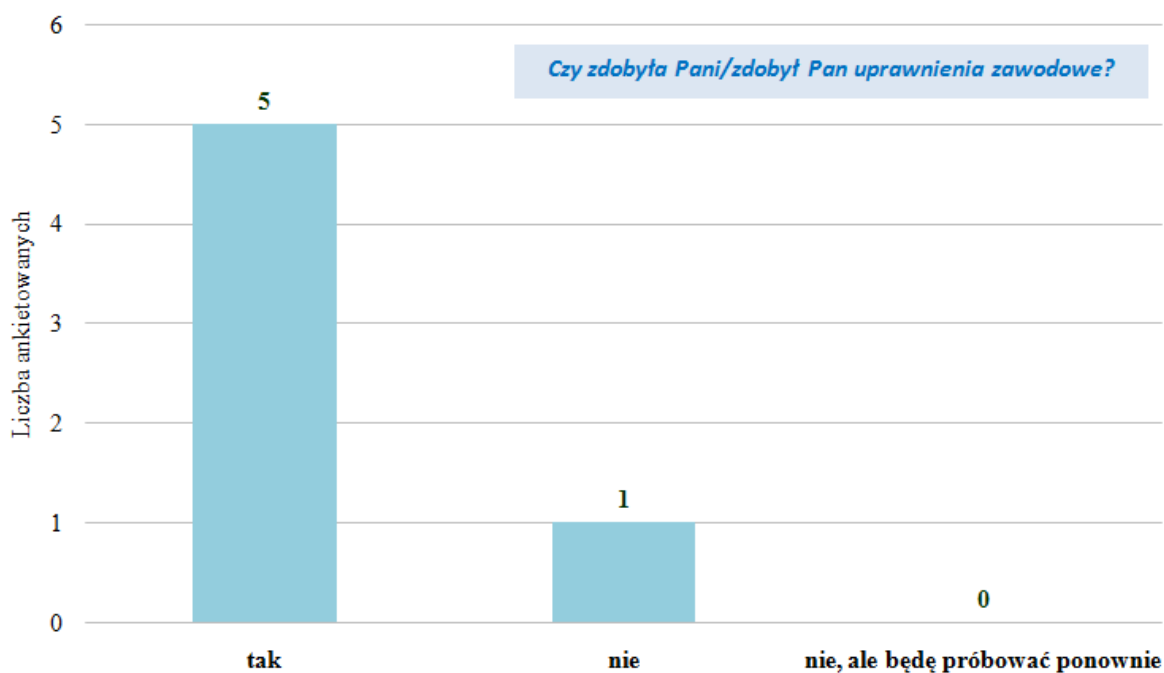
ankietowanych tylko 6 osób po ukończeniu studiów podjęło starania w kierunku zdobycia uprawnień zawodowych, a 5 osób te uprawnienia zdobyło (rys. 8 i 9).

RYSUNEK 7. Formy doskonalenia zawodowego absolwentów

RYSUNEK 8. Aktywność absolwentów w zdobywaniu uprawnień zawodowych po ukończeniu studiów

RYSUNEK 9. Skuteczność absolwentów w zdobywaniu uprawnień zawodowych

Objęci badaniami ankietowymi absolwenci, którzy pozostają bezrobotnymi lub pracują dorywczo (2 osoby - 4%), jako przyczynę takiego stanu rzeczy wskazywali wysokie bezrobocie w regionie oraz brak środków finansowych umożliwiających zmianę miejsca zamieszkania. (tab. 6).

TABELA 6. Przyczyny pozostawania bez pracy w opinii bezrobotnych absolwentów

Wyszczególnienie	Liczba odpowiedzi	Udział [%] odpowiedzi	Udział [%] odpowiedzi absolwentów
wysokie bezrobocie w regionie	1	2,0	50,0
brak środków finansowych na zmianę miejsca zamieszkania w miejscowości, w której jest więcej ofert pracy	1	2,0	50,0
Ogółem	2		100

Aż 73% ankietowanych jest zainteresowanych utrzymywaniem kontaktu z Wydziałem, a połowa z nich chętnie by się widziała w roli doradcy lub konsultanta programowego. Pozostali chcieliby natomiast otrzymywać bieżące informacje o Wydziale. Najbardziej zainteresowani współpracą są absolwenci kierunku Rolnictwo (tab. 7). Oni też, poproszeni o radę poleciliby swój kierunek innym (tab. 8). Niemal 38% respondentów przy wyborze studiów poleciłoby Wydział Kształtowania Środowiska

i Rolnictwa swoim bliskim, 40% sugerowałoby inny kierunek ale na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, natomiast 10% ankietowanych zmieniłoby i kierunek i uczelnię (tab. 8)

TABELA 7. Poziom zainteresowania absolwentów utrzymaniem lub nawiązaniem kontaktu z macierzystym wydziałem

Wyszczególnienie	Architektura krajobrazu	Ochrona środowiska	Ogrodnictwo	Rolnictwo	Wydział	
	Liczba osób				Liczba osób	udział %
chcę uczestniczyć w życiu wydziału jako jego doradca lub konsultant programowy	5	5	0	7	18	36,0
chcę otrzymywać tylko bieżące informacje o wydziale	3	6	1	9	19	38,0
nie jestem zainteresowana/-y	5	5	1	2	13	26,0
Ogółem	13	16	2	18	50	100,0

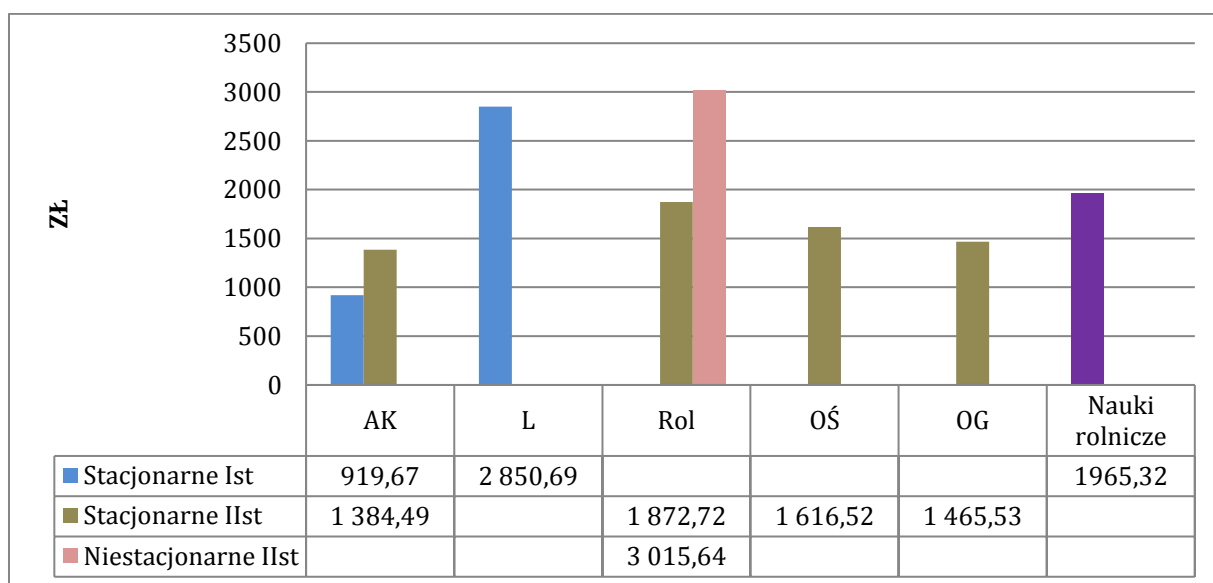
TABELA 8. Opinie absolwentów dotyczące sytuacji, gdyby ktoś z rodziny lub bliskich prosił o radę w wyborze studiów, sugestie dotyczyłyby wyboru:

Wyszczególnienie	Architektura krajobrazu	Ochrona środowiska	Ogrodnictwo	Rolnictwo	Wydział	
	Liczba osób				Liczba osób	udział %
tego samego kierunku studiów i uczelni	2	5	1	11	19	38,0
tego samego kierunku studiów w innej uczelni	0	1	0	0	1	2,0
innego kierunku studiów w tej samej uczelni	7	7	0	5	20	40,0
innego kierunku studiów na innej uczelni	4	3	1	2	10	20,0
Ogółem	13	16	2	18	50	100,0

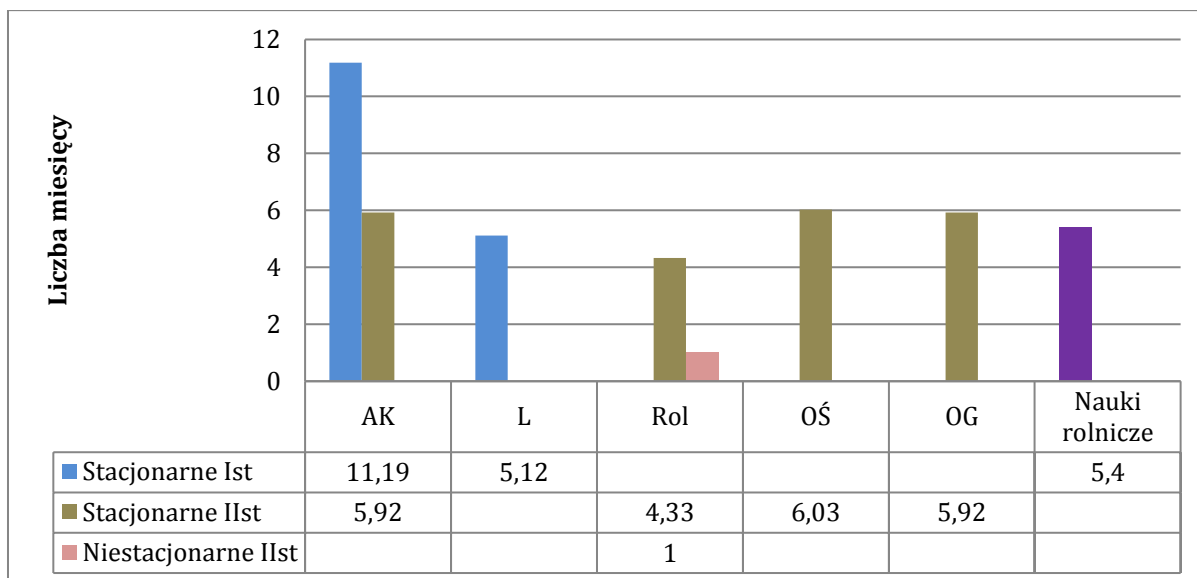
Badania losów zawodowych absolwentów szkół wyższych uznawane są za priorytet w podwyższaniu jakości kształcenia oraz dostosowywaniu oferty edukacyjnej do wymogów współczesnego rynku pracy. Wykorzystanie danych administracyjnych do prowadzenia badań procesów edukacyjno-zawodowych jest praktyką sprawdzoną i stosowaną z powodzeniem w wielu krajach europejskich.

W Polsce Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wdraża system monitoringu losów zawodowych absolwentów szkół wyższych. Głównym źródłem informacji systemowych są dane administracyjne pochodzące z rzetelnych źródeł - systemu **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych** oraz z systemu **POL-on**, czyli systemu informacji o szkolnictwie wyższym, które wspierają Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w tym zakresie.

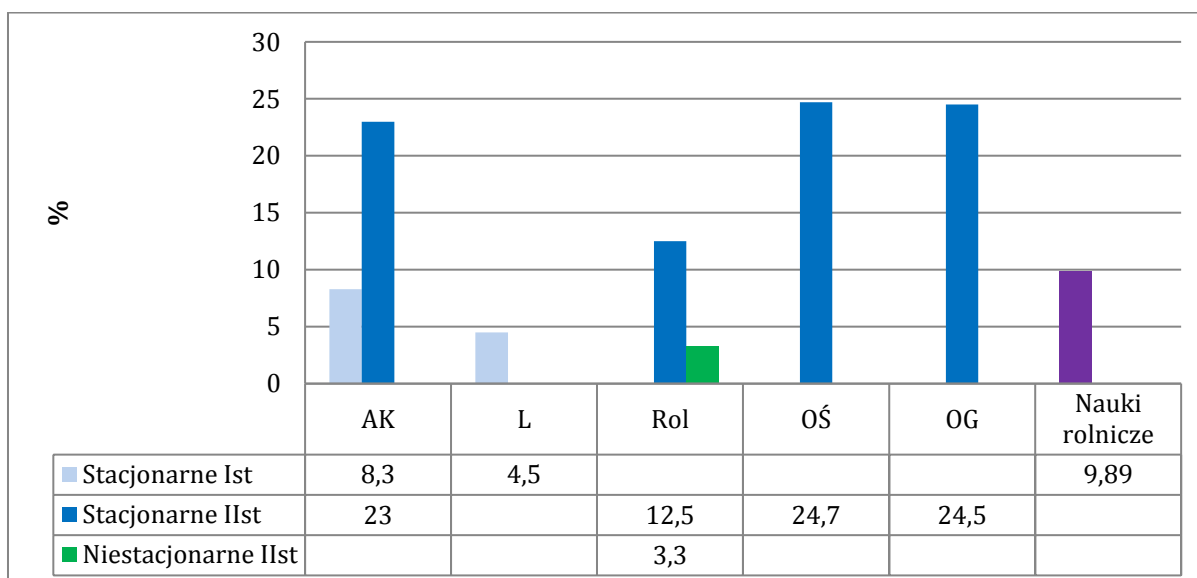
Celem tych raportów nie jest kompletna, pogłębiona analiza losów absolwentów wybranych kierunków na rynku pracy, lecz umożliwienie zapoznania się z najważniejszymi wskaźnikami charakteryzującymi ekonomiczne aspekty losów absolwentów. Wyniki badań dostępne są na stronie www.absolwent.nauka.gov.pl. Prezentowane wyniki dotyczą absolwentów Wydziału, którzy otrzymali dyplom w roku 2015.

RYSUNEK 10. Wynagrodzenie ogółem (zł brutto). Średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie.

RYSUNEK 11. Czas (liczba miesięcy) poszukiwania pracy etatowej.

RYSUNEK 11. Ryzyko bycia bezrobotnym. Procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie (100% = 1 rok)

Z zebranych danych wynika, że najwyższe średnie miesięczne wynagrodzenie brutto ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie uzyskali absolwenci studiów II stopnia kierunku Rolnictwo (3015,64 zł) oraz studenci I stopnia kierunku Leśnictwo (2850,69 zł) (rys. 10). Brak danych na temat liczby osób, od których pozyskano informacje może utrudniać ich interpretację (chodzi głównie o studentów II stopnia studiów niestacjonarnych kierunku Rolnictwo). Ponieważ w tym zestawieniu byli absolwenci kierunku Leśnictwo, oczywiste jest, że to oni znaleźli się wśród najlepiej zarabiających absolwentów, co wynika z zapotrzebowania i warunków pracy w tym sektorze. Zdecydowanie mniej zróżnicowany był czas (liczba miesięcy) poszukiwania pracy

etatowej wśród absolwentów poszczególnych kierunków kształcenia (średnio 5,4 miesięcy), przy czym warto podkreślić, że był on najdłuższy wśród absolwentów I stopnia kierunku Architektura krajobrazu i wynosił blisko rok (rys. 11). Należy również zauważyć, że wynagrodzenie brutto absolwentów tego kierunku znacznie odbiegało od średniego wynagrodzenia absolwentów Wydziału. Jak wynika z dostępnych danych ryzyko bycia bezrobotnym nie jest zbyt wysokie. Absolwenci Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa średnio pozostawali bezrobotnymi po dyplomie krócej niż miesiąc. Największy problem ze znalezieniem pracy mieli studenci kierunków Ochrona Środowiska, Ogrodnictwa i II stopnia Architektury krajobrazu – pozostawali bez pracy przez ok. 3 miesiące (rys. 12).

1. W roku akademickim 2013/2014 Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa ukończyło 388 studentów, z czego 50 osób (13%) wzięło udział w badaniach ankietowych po trzech latach od ukończenia studiów.
2. Jak wynika z przeprowadzonych badań ankietowych niemal 70% absolwentów objętych badaniami ankietowymi pracuje na umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną, prawie 25% ma własną firmę, 6% jest na stażu, a tylko 2% jest bezrobotnych.
3. Podobnie jak w latach poprzednich to właśnie rodzina i znajomi okazali się najbardziej pomocni w poszukiwaniu pracy, dzięki nim pracę znalazło niemal 40% absolwentów. Należy jednak zauważyć wzrastającą rolę Internetu - w ten sposób pracę znalazło blisko 36% absolwentów. Warto również podkreślić, że aż 76% ankietowanych pracowało już w trakcie studiów, a 18% podjęło pracę bezpośrednio po ich ukończeniu.
4. Absolwenci, którzy uczestniczyli w badaniach znaleźli zatrudnienie w różnych branżach. Najwięcej osób pracuje w sektorze rolnictwa i administracji publicznej, ale absolwenci Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa pracują również w edukacji, handlu, energetyce, finansach i bankowości, a nawet w służbie zdrowia. Są to przedsiębiorstwa zróżnicowane pod względem liczby osób zatrudnionych, przy czym najwięcej pracuje w sektorze MSP (ok. 39%).
5. Na podkreślenie zasługuje fakt, że absolwenci Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa są zainteresowani utrzymywaniem kontaktu z Wydziałem (73%), a ok. 50% chciałoby pełnić rolę doradcy lub konsultanta programowego. Pozostali wolą ograniczyć kontakt jedynie do otrzymywania informacji o Wydziale. Najbardziej zainteresowani współpracą są absolwenci kierunku Rolnictwo. Oni też, zdecydowanie częściej niż absolwenci innych kierunków, poleciliby swój kierunek innym. Niemal 38% respondentów przy wyborze studiów poleciłoby Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa swoim bliskim, 40% sugerowałoby inny kierunek ale na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, natomiast 10% ankietowanych zmieniłoby i kierunek i uczelnię.
6. Z danych udostępnionych na stronie www.absolwent.nauka.gov.pl wynika, że najlepiej na rynku pracy radzą sobie absolwenci kierunku Leśnictwo i Rolnictwo,

zarówno pod względem wysokości średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto, jak i czasu poszukiwania pracy etatowej. Wynika to głównie z zapotrzebowania i warunków pracy w tym sektorze, które są zdecydowanie korzystniejsze.

Opracowanie: Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia

.....
dr hab. Krzysztof J. Jankowski
prodziekan ds. kształcenia i promocji